

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

**BYLOJE DĖL UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ LIETUVOS RESPUBLIKOS
REKLAMOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMO**

2016-05-19 Nr. 12R-66

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus Felikso Petrausko (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkas), direktoriaus pavaduotojos Neringos Baronienės, Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio, Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos Mildos Deimantės bei Teisės skyriaus vedėjos Audronė Kaušylienės,

sekretoriaujant Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vyriausiajai specialistei (*duomenys neskelbtini*),

dalyvaujant UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ įgaliotam atstovui (*duomenys neskelbtini*); Širvintų valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – Tarnyba) įgaliotam atstovui vyriausiajam specialistui – maisto produktų inspektoriui (*duomenys neskelbtini*),

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 3 punktu, bylų nagrinėjimo posėdyje išnagrinėjo bylą pagal Tarnybos 2016-03-15 Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo protokolą Nr. 60RIP-1 (toliau – Protokolas) dėl UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ (įmonės kodas 300117316, registruotas buveinės adresas – A. Goštauto g. 40A, Vilnius) reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2016-03-21 gavo Tarnybos 2016-03-15 raštu Nr. 60S-(60.5)-72 pusių Protokolą dėl UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Tarnyba protokole nustatė, kad UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“, reklamuojant maisto papildą „Baltoji anglis“, naudoja teiginius, kuriais nurodoma ir užsimenama apie žmogaus ligų gydymo ir profilaktines savybes, kai tokios informacijos pateikimas neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

Tarnyba protokole nustatė, kad minėta reklama buvo skleidžiama radijo stoties „Lietus“ eteryje 2015-11-04 7:37, taip pat nuo 2016-01-25 iki 2016-01-29 bei nuo 2016-02-01 iki 2016-02-05 darbo dienomis nuo 7:00 iki 8:00val.; interneto tinklalapiuose www.sveikas.lt, www.stada.lt, www.eurovaistine.lt.

Tarnyba Protokole nustatė, kad bendrovė reklamuodama maisto papildą „Baltoji anglis“

1) radijo stoties „Lietus“ eteryje naudojo teiginius:

– kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų ir jų simptomų gydymą bei profilaktines savybes: „Šis papildas įgyja didžiausią efektyvumą kovojant su virškinimo negalavimais“, „Baltoji anglis pagerina virškinimą ir nesukelia užkietėjimų“, „Baltosios anglies tabletės - tai efektyvus pagalbininkas kovoje su nemaloniais pojūčiais. Jos pašalina iš organizmo kenksmingas medžiagas, tačiau išsaugo vitaminus ir mineralus. Vartojant baltąją anglį galite palengvinti varginančius apsinuodijimo, žarnyno infekcijos simptomus, sumažinti alerginių reakcijų pasireiškimą. Kai sutrinka sveikata, svarbu išvengti papildomų dirgiklių. „Baltoji anglis“ neturi specifinio kvapo ir skonio, nealergizuoja ir nesukelia vidurių užkietėjimo“, „Mažoje tabletėje – didelė galia“. Baltosios

anglies tabletės sudarytos iš natūralių junginių (silicio dioksido, mikrokristalinės celiuliozės). Ši maisto papildą verta rinktis apsinuodijus maistu (įskaitant grybus), alkoholiu, esant ūmioms žarnyno infekcijoms, virškinimo trakto sutrikimams, alerginiams susirgimams, norint pagerinti žarnyno peristaltiką. Kai sutrinka sveikata, svarbu išvengti papildomų dirgiklių. „Baltoji anglis“ neturi specifinio kvapo ir skonio, nealergizuoja ir nesukelia vidurių užkietėjimo“.

2) interneto tinklalapyje www.seimos.sveikas.lt naudojo teiginius:

– *kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų ir jų simptomų gydymą bei profilaktines savybes:*

„Dėl „Baltosios anglies“ sudėtyje esančio ypatingai gerai išskaidyto silicio dioksido šis papildas įgyja didžiausią efektyvumą kovojant su virškinimo negalavimais“, „Maisto papildas pagerina virškinimą ir nesukelia užkietėjimų“;

3) interneto tinklalapyje www.stada.lt naudojo teiginius:

– *kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų ir jų simptomų gydymą bei profilaktines savybes:*

„Dėl „Baltosios anglies“ sudėtyje esančio ypatingai gerai išskaidyto silicio dioksido šis papildas įgyja didžiausią efektyvumą kovojant su virškinimo negalavimais“, „Maisto papildas pagerina virškinimą ir nesukelia užkietėjimų“;

4) interneto tinklalapyje www.eurovaistine.lt naudojo teiginius:

– *kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų ir jų simptomų gydymą bei profilaktines savybes:*

„Dėl „Baltosios anglies“ sudėtyje esančio ypatingai gerai išskaidyto silicio dioksido šis papildas įgyja didžiausią efektyvumą kovojant su virškinimo negalavimais“;

– *kurie klaidina dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi:*

„Aktyvintoji anglis padeda sumažinti per didelį dujų kaupimąsi pavalgus“ (nors maisto papildo sudėtyje aktyvintosios anglies nėra).

Tarnyba Protokole nustatė, kad UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ pateikė informaciją, kuri neatitinka: 2011 m. Spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 200/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (OL 2011 L 304, p. 18) 7 straipsnio 1 dalies b punkto, 3 dalies ir 4 dalies a punkto; Lietuvos higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-432 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“ patvirtinimo“ 15 punktų nuostatų, ir tuo pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatą.

Tarnyba protokole nurodė, kad UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą pažeidė pirmą kartą. Protokole lengvinančių ar sunkinančių aplinkybių nenustatyta.

2015-12-14 Tarnybai pateiktame paaiškinime UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ nurodė, kad pagal 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto maistingumą ir sveikatingumą, silicio dioksidui nėra nustatyti leidžiami sveikatingumo teiginiai ir tai leidžia manyti, kad juos nustatyti gali pats gamintojas, remiantis moksline informacija, tiriamąja informacija, oficialių institucijų patvirtinta medžiaga. Bendrovės naudojami teiginiai yra suformuluoti remiantis gamintojo pateikta informacija, esančia vartotojui skirtame informaciniame lapelyje ar gamintojo pateikta lyginamąja medžiaga. Bendrovė nurodė, kad jų vartojami teiginiai neklaidina vartotojų ir nedaro žalos jų sveikatai. Bendrovė nurodė, kad gamintojas deklaruoja, kad prisiima pilną juridinę ir administracinę atsakomybę už produkcijos atitikimą informacijai, nurodytai informaciniame lapelyje.

2016-02-11 UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ Tarnybai pateiktame rašte nurodė, kad prisiima atsakomybę už maisto papildo „Baltoji anglis“ aprašyme esančio teksto skleidimą interneto tinklalapyje www.eurovaistine.lt.

2016-03-14 UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ Tarnybai pateiktame rašte nurodė, kad teiginys „Aktyvintoji anglis padeda sumažinti per didelį dujų kaupimąsi pavalgis“ yra techninė kopijavimo klaida ir dėl šio nesusipratimo bendrovė priiima visą atsakomybę, klaida ištaisyta.

2016-04-15 Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba gavo Tarnybos raštą, kuriame Tarnyba nurodė, kad UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ reklamos sklaidos laikotarpis interneto tinklalapiuose www.sveikas.lt, www.stada.lt, www.eurovaistine.lt buvo nuo 2015-11-09 iki 2015-11-23 dienos.

2016-04-18 Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba gavo UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ raštą, kuriame bendrovė nurodė, kad teiginys „Aktyvintoji anglis padeda sumažinti per didelį dujų kaupimąsi pavalgis“ interneto tinklalapyje www.eurovaistine.lt paminėtas per techninę klaidą kopijuojat, kai vienu metu buvo pateikiami produktų „Aktyvintoji anglis“ ir „Baltoji anglis“ aprašymai. Bendrovė nurodė, kad interneto tinklalapį www.eurovaistine.lt tvarko ir administruoja UAB „EVRC“. Bendrovė nurodė, kad net ir įvykus techninei kopijavimo klaidai, šis teiginys negalėjo suklaidinti vidutinio vartotojo, kuris yra pakankamai informuotas, atidus ir atsargus, t.y. skaito informaciją apie maistą, įskaitant ir informaciją apie sudėtį. Bendrovė nurodė, kad iš maisto papildo sudėties, kuri tinklalapyje nurodyta, ir skirtingų produktų pavadinimų, kuri tinklalapyje nurodyta, buvo galima įtarti apie įvykusią techninę klaidą. Bendrovė nurodė, kad teiginiuose „Baltoji anglis pagerina virškinimą ir nesukelia užkietėjimų“, „Maisto papildas pagerina virškinimą ir nesukelia užkietėjimų“, „Maisto papildas pagerina virškinimą“ nėra nuorodos į maisto papildo turimas žmogaus ligų gydymo ar profilaktikos savybes, kadangi nekalbama apie ligas ar galimybes jų išvengti, o kalbama tik apie fiziologines organizmo būkles. Bendrovė nurodė, kad pateikiant teiginį apie užkietėjimą, yra nurodoma net tai, kad maisto papildas padeda nuo užkietėjimo, bet tai, kad pats maisto papildas jo nesukelia. Bendrovė nurodė, kad vidutinis vartotojas, vertindamas maisto papildo reklamą kaip visumą, suprastų, kad virškinimo negalavimai reklamuojant maisto papildą siejami ne su susirgimais, o su fiziologinėmis organizmo būklėmis. Bendrovė nurodė, kad jos vartojamuose teiginiuose nėra teigiama, kad maisto papildas gydo žmonių ligas ar tinka jų profilaktikai. Bendrovė nurodė, kad maisto papildas yra koncentruotas medžiagų (silicio dioksido ir mikrokristalinės celiuliozės), turinčių fiziologinį poveikį, į kurį ir nurodoma teiginiuose. Bendrovė nurodė, kad „nemalonūs pojūčiai“ negali būti savaime laikomi sveikatos sutrikimais, ir kad vidutinis vartotojas supranta, kad nemalonūs organizmo pojūčiai gali atsirasti dėl įvairių priežasčių, nebūtinai susijusių su ligomis, pavyzdžiui, suvalgius netinkamos kokybės ar per daug maisto. Bendrovė nurodė, kad pateikiant informaciją apie kenksmingų medžiagų pašalinimą bei vitaminų ir mineralų išsaugojimą vartotojui paaiškinamas faktas, kad vartojant maisto papildą iš organizmo pašalinamos kenksmingos medžiagos, pavyzdžiui, toksinai, šlakai, tačiau maisto papildas „nesurenka“ vitaminų ir mineralų. Bendrovė nurodė, kad nurodant, kad palengvinami varginantys apsinuodijimo, žarnyno infekcijos simptomai ar sumažinamas alerginių reakcijų pasireiškimas, nenurodoma, kad maisto papildas gali padėti ar padeda pasveikti, išgydo. Bendrovė nurodė, kad nurodant, kad „Baltoji anglis“ neturi specifinio kvapo ar skonio, nealergizuoja ir nesukelia vidurių užkietėjimo, kad „Baltosios anglies“ tabletės sudarytos iš natūralių junginių (silicio dioksido ir mikrokristalinės celiuliozės), pateikiami tik objektyvūs faktai apie patį maisto papildą. Bendrovė nurodė, kad vertinant teiginius kaip visumą, o ne atskiras jos dalis, vidutinis vartotojas supranta, kad maisto papildu nesiūloma gydyti ligų ar vartoti maisto papildų ligų profilaktikai, nes reklamoje nurodoma, kad kai sutrinka sveikata, svarbu išvengti „papildomų“ dirgiklių, o tai leidžia suprasti, kad maisto papildas neskirtas gydyti. Bendrovė nurodė, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinta, kad žmogui neturi būti kliudoma ieškoti, gauti ir skleisti informaciją. Bendrovė nurodė, kad vartotojas turi teisę gauti teisingą ir visapusišką informaciją apie parduodamas prekes. Bendrovė nurodė, kad maistą reglamentuojantys teisės aktai leidžia pateikti vartotojams ne tik privalomą informaciją apie maistą, bet ir informuoti juos apie kitas naudingas maisto produktų savybes. Bendrovė nurodė, kad tik informuotas vartotojas gali geriausiai pasirinkti

jo mitybos poreikius atitinkančius maisto produktus. Bendrovė nurodė, kad, naudodama visus nurodytus teiginius, suprantamais žodžiais vartotojui paaiškina, kokių mitybos poreikių turintys žmonės galėtų rinktis šį maisto papildą, ir taip suteikia galimybę pasinaudoti savo teise rinktis mitybos poreikius atitinkančius maisto produktus. Bendrovė nurodė, kad Bendrovės vertinimu, maisto papildo reklamoje vartoti teiginiai užtikrina vartotojo teisę priimti informuotą sprendimą. Bendrovė nurodė, kad Širvintų valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybai pradėjus tyrimą dėl maisto papildo reklamos, Bendrovė šios reklamos skleidimą nutraukė, kol bus priimtas Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos sprendimas. Bendrovė nurodė, kad prašo bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

1. Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos Farmacinės veiklos įstatymo 17 straipsnio (2002-06-04 redakcija) 4 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ pažymėjo, kad „prekių ar paslaugų reklama – nesvarbu, ar ši veikla yra atlygintina, ar ne – visuomet yra tiesiogiai arba netiesiogiai siekiama skatinti naudoti tam tikras prekes ar naudotis tam tikromis paslaugomis“.

Atkreiptinas dėmesys, jog reklamos požymis, išskiriantis reklamą iš kitų informacijos rūšių, yra siekis daryti asmenims poveikį jiems renkantis naudotis tam tikromis paslaugomis, skatinti juos elgtis tam tikru būdu. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas - daryti įtaką ekonominei elgsenai.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog siekiant nustatyti, ar informacija gali būti vertinama kaip reklama, turi būti konstatuotas skatinimo tikslas, t.y. turi būti nustatyta, kad ši informacija yra ar gali būti reikšminga vartotojui, priimant sprendimą dėl produkto įsigijimo, ir tokiu būdu ja siekiama daryti įtaką ekonominei elgsenai, skatinant jį naudotis tam tikromis prekėmis ar paslaugomis ar atsisakyti tam tikrų prekių (paslaugų) naudojimo.

Taigi, įstatymuose bei teismų praktikoje suformuoti du esminiai reklamos požymiai: 1) informacija turi būti susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, 2) pateikiama informacija turi skatinti įsigyti prekių ar naudotis teikiamomis paslaugomis. Iš byloje pateiktos informacijos matyti, kad UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ maisto papildo „Baltoji anglis“ reklama, kuri buvo skleidžiama radijo stoties „Lietus“ eteryje 2015-11-04 7:37, taip pat nuo 2016-01-25 iki 2016-01-29 bei nuo 2016-02-01 iki 2016-02-05 darbo dienomis nuo 7:00 iki 8:00val.; interneto tinklalapiuose www.sveikas.lt, www.stada.lt, www.eurovaistine.lt, yra susijusi su UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ vykdoma veikla ir skatina vartotojus įsigyti minėtus bendrovės produktus, taigi atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

2. Dėl UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad reklamoje draudžiama nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, jeigu tokios informacijos pateikimas neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

Pažymėtina, kad kiekvienas vartotojas yra suinteresuotas gauti teisingą informaciją apie ketinamų įsigyti produktų savybes. Jei atitinkama informacija netiksli, tai gali iškreipti vidutinio vartotojo elgesį siūlomo produkto atžvilgiu. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2005-11-17 nutartyje (adm. b. Nr. A1-931/2005) konstatavo, kad „vidutinio (paprasto) vartotojo ekonominis elgesys paprastai siejamas su bendru įspūdžiu apie prekę (jos pakuotė, prekės ženklas, bendro pobūdžio informacija apie prekės savybes, prekės kaina), neanalizuojant kiekvienos detalės. Šis principas taikytinas ir prekės reklamai“. Taigi ir UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ maisto papildas „Baltoji anglis“ reklama turėtų būti vertinama pagal vidutinio vartotojo suvokimą, kuris, skaitydamas minėtų maisto produktų reklaminius teiginius, neatskiria teiginių apie produkto savybes ir vertina šią reklamą kaip visumą. Vidutinis vartotojas, perskaitęs ar išgirdęs UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ minėtų maisto papildų ir maisto produktų reklamą, galėjo nepagrįstai susidaryti įspūdį, kad šie maisto produktai pasižymi ligų gydymo, profilaktinėmis ir kitomis savybėmis, kurių neturi, ir dėl šios priežasties būti suklaidintas.

UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ reklamuodama maisto papildą „Baltoji anglis“

1) radijo stoties „Lietus“ eteryje naudojo teiginius:

– kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų ir jų simptomų gydymą bei profilaktines savybes:

„Šis papildas įgyja didžiausią efektyvumą kovojant su virškinimo negalavimais“, „Baltoji anglis pagerina virškinimą ir nesukelia užkietėjimų“, „Baltosios anglies tabletės - tai efektyvus pagalbininkas kovoje su nemaloniais pojūčiais. Jos pašalina iš organizmo kenksmingas medžiagas, tačiau išsaugo vitaminus ir mineralus. Vartojant baltąją anglį galite palengvinti varginančius apsinuodijimo, žarnyno infekcijos simptomus, sumažinti alerginių reakcijų pasireiškimą. Kai sutrinka sveikata, svarbu išvengti papildomų dirgiklių. „Baltoji anglis“ neturi specifinio kvapo ir skonio, nealergizuoja ir nesukelia vidurių užkietėjimo“, „Mažoje tabletėje – didelė galia“. Baltosios anglies tabletės sudarytos iš natūralių junginių (silicio dioksido, mikrokristalinės celiuliozės). Šį maisto papildą verta rinktis apsinuodijus maistu (įskaitant grybus), alkoholiu, esant ūmioms žarnyno infekcijoms, virškinimo trakto sutrikimams, alerginiams susirgimams, norint pagerinti žarnyno peristaltiką. Kai sutrinka sveikata, svarbu išvengti papildomų dirgiklių. „Baltoji anglis“ neturi specifinio kvapo ir skonio, nealergizuoja ir nesukelia vidurių užkietėjimo“.

2) interneto tinklalapyje www.seimos.sveikas.lt naudojo teiginius:

– kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų ir jų simptomų gydymą bei profilaktines savybes:

„Dėl „Baltosios anglies“ sudėtyje esančio ypatingai gerai išskaidyto silicio dioksido šis papildas įgyja didžiausią efektyvumą kovojant su virškinimo negalavimais“, „Maisto papildas pagerina virškinimą ir nesukelia užkietėjimų“;

3) interneto tinklalapyje www.stada.lt naudojo teiginius:

– kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų ir jų simptomų gydymą bei profilaktines savybes:

„Dėl „Baltosios anglies“ sudėtyje esančio ypatingai gerai išskaidyto silicio dioksido šis papildas įgyja didžiausią efektyvumą kovojant su virškinimo negalavimais“, „Maisto papildas pagerina virškinimą ir nesukelia užkietėjimų“;

4) interneto tinklalapyje www.eurovaistine.lt naudojo teiginius:
 – kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų ir jų simptomų gydymą bei profilaktines savybes:

„Dėl „Baltosios anglies“ sudėtyje esančio ypatingai gerai išskaidyto silicio dioksido šis papildas įgyja didžiausią efektyvumą kovojant su virškinimo negalavimais“;

– kurie klaidina dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi:

„Aktyvintoji anglis padeda sumažinti per didelį dujų kaupimąsi pavalgis“ (nors maisto papildas sudėtyje aktyvintosios anglies nėra).

Kaip minėta aukščiau, UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ radijo stoties „Lietus“ eteryje 2015-11-04 7:37, taip pat nuo 2016-01-25 iki 2016-01-29 bei nuo 2016-02-01 iki 2016-02-05 darbo dienomis nuo 7:00 iki 8:00val.; interneto tinklalapiuose www.sveikas.lt, www.stada.lt, www.eurovaistine.lt pateikiama informacija apie minėtą maisto papildą galėjo nepagrįstai sudaryti įspūdį, kad jis padės nuo aukščiau minėtų sveikatos sutrikimų ir turės profilaktinį poveikį organizmui. Atsižvelgiant į tai, teigtina, jog reklamose pateikta informacija galėjo daryti poveikį vartotojų ekonominiam elgesiui, t.y. paskatinti vartotojus įsigyti UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ reklamuojamą maisto papildą „Baltoji anglis“.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ minėtas maisto papildas nėra vaistinis preparatas, todėl jis negali būti reklamuojamas nurodant vaistinio preparato savybes. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad vaistiniams preparatams taikomi reikalavimai yra nustatyti Lietuvos Respublikos farmacijos įstatyme. Šio įstatymo 2 straipsnio 50 dalis nustato, kad vaistas (vaistinis preparatas) – tai vaistinė medžiaga arba jų derinys, pagaminti ir teikiami vartoti, kadangi atitinka bent vieną šių kriterijų: 1) pasižymi savybėmis, dėl kurių tinka žmogaus ligoms gydyti arba jų profilaktikai; 2) dėl farmakologinio, imuninio ar metabolinio poveikio gali būti vartojamas ar skiriamas atkurti, koreguoti ar modifikuoti žmogaus fiziologines funkcijas arba diagnozuoti žmogaus ligas.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsniu, vartotojams turi būti teikiama teisinga informacija apie maistą. Informacijai, įskaitant reklamą, kuri laikytina savita informacijos rūšimi ir paprastai vadinama komercine informacija, taikomas tiesos reikalavimas. Vartotojas privalo gauti teisingą informaciją apie maisto produktus, kuria remdamasis galėtų priimti sprendimus dėl maisto produktų pasirinkimo rinkoje ir jų vartojimo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“, reklamuodama minėtą maisto papildą, vartojo teiginius, kuriais nurodė ir užsiminė apie tas produktų savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, o tai neatitiko aukščiau išdėstytų teisės aktų reikalavimų.

Tuo UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas.

3. Dėl UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgė į tai, kad UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ teisės aktus pažeidžiančią reklamą skleidė apie 1 maisto papildą. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgė ir į tai, jog skleista minėtų maisto papildų reklama galėjo būti aktuali asmenims, turintiems virškinimo negalavimų.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgė į tai, kad UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ minėto maisto papildo reklama buvo skleidžiama radijo stoties „Lietus“ eteryje 2015-11-04 7:37, taip pat nuo 2016-01-25 iki 2016-01-29 bei nuo 2016-02-01 iki 2016-02-05 darbo dienomis nuo 7:00 iki 8:00 val.; interneto tinklalapiuose www.sveikas.lt, www.stada.lt, www.eurovaistine.lt, taigi pasiekiamos ne regioniniu, o nacionaliniu mastu. Atsižvelgta į tai, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2011-08-11 nutartimi Nr. A492-2642/2011 konstatavo, jog informacija internete yra prieinama žymiai didesnei daliai vartotojų negu spausdintuose leidiniuose, todėl pažeidimo mastas turi būti vertinamas kaip didelis.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, pažymi, kad UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ reklamos sklaidos laikotarpis interneto tinklalapiuose www.sveikas.lt, www.stada.lt, www.eurovaistine.lt buvo nuo 2015-11-09 iki 2015-11-23 dienos.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija lengvinančia aplinkybe laiko tai, kad UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ bendradarbiavo, teikė prašomus pateikti dokumentus.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančių aplinkybių nenustatė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5 bei 7 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto pažeidimą skirti UAB „STADA-NIZHPHARM-BALTIJA“ 300 (trijų šimtų) eurų baudą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius

Feliksas Petrauskas